

LANDESPRÄSIDIUM IN KRAIN.

Präs: Laibach, am 8. April 14

Glasilo „Slovenskega osrednjega
čebelarskega društva za Kranj-
sko in Primorsko“ s sedežem
v Ljubljani, „Slovenskega čebe-
larskega društva za Spodnje
Štajersko“ ter „Slovenskega
čebelar. društva za Koroško“.

Urejuje

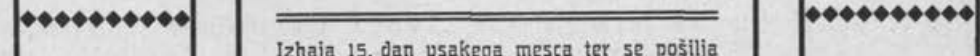
Francišek Rojina,

nadučitelj v Šmartnem pri Kranju.

Lето XVII. 1914. Štev. 3. : :

Izhaja 15. dan usakega mesca ter se pošilja
članom zastoj. - Članarina znaša letno 3 K.

Listnica uredništva.

Gosp. J. S. v B.: Pri sestanku se Vam bo osebno povedal vzrok, zakaj se je za to številko izpustilo. Oprostite in — zdravi!

**Izdelovalnica čebelarstva
belarskega orodja
„Kranjsko tržno
čebelarstvo“**

Peter Majdič

preje **baron Rothschild,**
Smrek, pošta Višnja gora
(Dolenjsko)

priporoča vsakovrstno čebelarstvo orodje lastnega izdelka, posebno panji vseh sistemov, vso pripravo za izdelovanje Alb. Žniderskičevih in drugih panjev, stiskalnice za umetno satovje, rokavice, avbe, kadilnice „Smoker“ in razne druge pipe za kajenje, točila za med, kakor tudi vse druge v to stroko spadajoče predmete, vse skrbnega in dovršenega dela, po prim. nizkih cenah, na debelo in drobno.

**Prodajalna v trgovini
„MERKUR“**

Peter Majdič, Celje
Graška cesta št. 12

kjer se dobi tudi vsakovrstno železninarsko blago, posebno za sezono: traverze, cement, poljedelski stroji, umetna gnojila itd.

6-1

Glavni odbor »Slovenskega čebelarstva« v Ljubljani ima v zalogi sledeče čebelarstvo orodje in potrebščine:

Pitalnik veliki	K —'70	Dathejeva pipa	K 2'80
" mali	" —'40	Matičnice	" —'54
Špiritova svetilka	" —'40	" drugačne	" —'44
Topilnik za vosek, ki se rabi pri pritrjevanju umetnega satja	" 2'10	" okrogle za med satove	" —'34
Cevka za pritrjevanje umetnega satja	" —'40	Nož za odkrivanje medenih satov	" 1'10
Šilo za vrtanje luknjic v okvirje	" —'20	Vilice za	" 1'—
Kolesce za utiranje žice	" —'74	Cedilo za med	" 1'25
" " " " (boljše)	" 1'25	" " " " boljše	" 2'65
Žica za pritrjevanje umetn. satja, kolaček à	" —'24	Strgulja za Žniderskičeve panje	" —'75
Zapah za žrelo, velik	" —'20	Čebelarstvo kape	" 1'70
" " " manjši	" —'15	Lijak za čebele	" 1'80
		Matična rešetka, kvadr. meter à	" 5'70
		Žična mreža za okenca, kvadratni meter à	" 2'70

V društveni zalogi čebelarstva potrebščin je umetno satje popolnoma pošlo in ga tudi ne nameravamo več naročiti, ker je razpošiljanje z drugimi, navadno kovinskimi potrebščinami nemožne in predragi. Naročajte umetne medstene pri tvrdkah, ki inserirajo v našem listu.

Kovinske potrebščine za en Žniderskičev panj:

6 palic iz pocinkane železne žice à 8 v	K —'48	80 kvačic za razstojce	K —'35
1 mreža iz pocink. žice za vrata	" —'40	4 zapone za okenca, patent Strgar	" —'16
2 mreži iz pocink. žice za okenci	" —'44	4 tečaji za izletalnice	" —'20
1 matična rešetka, prirezana	" —'90	2 tečaja za vrata	" —'26
1 " " " " boljše	" —'95	2 vzmeti za okence	" —'06
2 nosilca za rešetko	" —'24	2 " " " " večji	" —'08
		Skupaj	K 4'52

Vse te potrebščine se dobe pri gosp. Ivanu Černiču v Ljubljani, Hrvaški trg 4, pri sv. Petra cerkvi.

Nabirajte povsod novih naročnikov oz. članov!

Leto XVII.

V Ljubljani, meseca marca 1914.

Štev. 3.

Čebelar v aprilu.

Medoljub Čebelski.

April, ti nagajivi, nevaren mesec si!
Tvoj mraz, tvoj mrzli veter čebele mi mori.
Pri gorkih solnčnih žarkih zleti živalica,
ti hladno dahneš vanjo — omahne revica.

Se li ti nič ne smili prenežno bitje to,
da s kruto silo vzameš življenje mu mlado?
Ah, enkrat vsaj usliši presrečno prošnjo zdaj:
Prav lepo, tiho vreme, april nam letos daj!

Ljub letošnji nenavadno strogi zimi je čebela vstala že sredi februarja, zakaj solnce in veter sta neverjetno hitro rešila naravo zimskih spon in izvabila čebelo iz nje domovanja. Marec ji nudi že precej obilo cvetnega prahu in tudi nekaj nektarja, posebno v krajih, kjer cveti spomladansko resje. Mi pa vrvimo z različnimi čuti v naročje mesca aprila. Uničil nam je že dvakrat zaporedom naše nade. Kdo mu naj torej zaupa? Vendar obupati ne smemo in moramo biti ravno sedaj na svojem mestu, ker izzumljevanje spada med najvažnejša čebelarska dela.

V marčevem navodilu smo panji pregledali in zožili. Znano nam je torej stanje ljudstev. Naša stvar je sedaj v prvi vrsti skrbeti za to, da ista ne stradajo, jih je torej po potrebi krmiti, njih razvoj opazovati in pri vsaki priliki, če panj odpremo, njega dno osnažiti. Panjev ne odpirajmo nikdar brez potrebe. Če jih pa odpremo in pridemo pri svojem opravilu do zalege, ne pozabimo tudi te opazovati. Po njej bomo sodili lahko na kakovost matice. Če je zalega lepo uvrstena in sklenjena, namreč brez praznih celic vmes, je matica dobra. Prazne celice med zalego so pa tudi tedaj, če je ta že zrela, in je že nekaj mladih čebel izlezlo. Na to se mora pri opazovanju ozirati, da se ne bode matice obsodilo po nedolžnem kot malo vredno.

Tudi je treba gledati na to, če je zalega zdrava, ker od več strani se sliši žalostna vest o razsajanju gnilobe. Zdrava pokrita zalega ima cele, malo izbočene pokrovce, gnilobna pa vpadle in luknjičaste. Če še zalega ni pokrita, se vidijo ličinke svetlobele, dobro rejene. Bolne ličinke so rjave in vpadle. Če zapaziš pri katerem ljudstvu omenjene znake in si se prepričal sam ali s pomočjo katerega tovariša-čebelarja, da je ljudstvo gnilobno, zapri mu zvečer, ko so vse čebele doma, žrelo in ga zažveplaj potem pa vso vsebino panjů sežgi ali pa globoko zakopaj. Ne poizkušaj pa z različnim zdravljenjem, da ne okužiš še drugih zdravih ljudstev.

Ljudstva se v tem mescu že precej močno razvijajo, in v tej meri se jim mora tudi prostor, ki smo ga prej zožili, razširjati. Za razširjanje vzamemo sedaj celo satovje, in sicer denemo sat pri topli stavbi kot prvega za zalego, pri mrzli pa kot prvega ob zalegi, torej med zalego in prvim satom, ki ga čebele rabijo za zalogo medu in cvetnega prašu. Razširjajo se panji šele tedaj, kadar čebele sate že dobro obsedajo, in sicer polagoma, torej od časa do časa. Proti koncu aprila pa se bo pri ugodnem vremenu paša že precej zboljšala, posebno tam, kjer imajo veliko češenj in višenj. Tedaj bodo čebele začele noviti, in se jim dajo za razširjanje mesto satov lahko cele umetne medstene. Nujno potrebno je sedaj, da se razširjanje vrši v omenjenem redu, ker če bi se sati pridevali kot zadnji, bi se lahko zgodilo, da čebele napolnijo prvi sat ob zalegi z medom in tako ustvarijo neko steno, čez katero matica ne gre, in se torej ljudstvo ne bi moglo primerno razvijati. Nasprotno bomo pa razširjali v majniku, kadar bo matica imela že dovolj satovja, na zunaj; a o tem bomo govorili natančneje v navodilu za maj.

Koncem aprila bomo videli, katera ljudstva bodo z ozirom na njih moč in kakovost matice sposobna, da se jih pusti kot samostojna za izkoriščanje spomladanske paše. Ljudstvom pa, katera se razvijajo radi slabe matice nepovoljno, se naj matica zamenja z boljšo ali pa se naj združijo s sosedi, kakor se naj sploh ravna z vsemi slabiči, ker takih se naj ne pušča v mesec majnik. Potom združenja postanejo ljudstva močna, in le taka nam koristijo, slaba pa nam povzročajo samo delo brez koristi.

Princip čebelarstva v Žnidersičevem panju je, da se sati z zalego, z izjemo onega, na katerem je matica, prenesejo iz vališča v medišče, medtem ko se vališče opremi s praznim satovjem. Nikakor naj še ne izvršuje čebelar tega dela v aprilu, če bi čebele že tudi vališče dobro obsedale, ker postalo bi še lahko mrzlo in tako prevešanje bi znalo imeti usodepolne posledice. Natančneje o tem bodemo govorili šele v navodilu za majnik.

Redek jubilej.

Urednik.

Izmed najznamenitejših in najbolj zaslužnih mož na Kranjskem je gotovo eden prvih preblažorodni gospod Gustav Pirc, cesarski svetnik, ravnatelj c. kr. kmetijske družbe ter urednik »Kmetovalca«. To poslednje, namreč urednik »Kmetovalca«, je gospod Pirc že celih 30 let. K temu tridesetletnemu jubileju mu čestita tudi »Čebelar« kot glasnik kranjskih čebelarjev, ki so združeni v svojem čebelarskem društvu, čigar ustanovitelj, večletni bivši odbornik in bivši predsednik ter prvi častni član je gospod jubilent.

Zdelo se nam je nepotrebno priobčiti njegovo sliko, zakaj gospoda ravnatelja poznamo vsi Kranjci z njegovih brezštevilnih shodov in od predavanj, ki jih je imel širom naše dežele. Po sliki pa bi si ga niti ne mogli prav predstavljati, in z mrtve slike bi ne bilo mogoče sklepati na njegovo napoleonsko energijo. Le kadar je predaval ali pri kakršnikoli priliki zastopal svoje nazore, je pokazal svoj silni temperament. Pri njegovih tudi najdaljših predavanjih ni nikdar nihče gledal na uro, češ, kdaj bo nehal, ker povedati je znal svojo stvar tako, da je šla človeku do srca; govoril je včasih s tako navdušenostjo in ognjevitostjo, da je rdel v sicer bolj blede obraz. Ne bomo ga pozabili nikdar!

Zaslug, ki si jih je stekel kot popotni učitelj kmetijstva, kot tajnik in ravnatelj c. kr. kmetijske družbe kranjske ter zlasti še kot urednik »Kmetovalca«, na tem mestu ni mogoče opisati; storil bo to kronist, ki bo opisaval razvoj kmetijske družbe in njeno delovanje za prosep kmetijstva na Kranjskem. Trdimo pa lahko z vsem prepričanjem, da je bil gospod Pirc kmetijski družbi to, kar je telesu — srce, zdravo srce.

Sprejmite, gospod ravnatelj, ob slovesni priliki svojega tako častnega jubileja tudi čestitke čebelarjev, zbranih na njih občnem zboru dne 25. marca. Vsi Vam želimo po izvršitvi Vaše življenske naloge, blagoslovljene s tako velikanskimi uspehi, sladkega odpočitka, da bodete zdravi in z zadovoljstvom še mnogo mnogo let gledali sad svojega dela. Čebelarski pozdrav!

Čebelarstvo kulturno-gospodarske vrednosti.

Jan. Strgar.

Ni nam potreba daleč hoditi, da dobimo ljudi, ki so mnenja, da čebele škodujejo rastlinam, oziroma cvetju; radi tega obsojajo čebelarstvo in mu nasprotujejo. Sam sem imel priliko mnogokrat slišati ljudi, ki so naravnost protestirali proti čebelarstvu, domišljujoč si, da bodo čebele vse cvetje ugonobile. V nekaterih krajih, kjer kmetovalci ne poznajo prav nič čebelarstva od te strani, se naravnost protivijo, da bi kdo postavil v pašo čebele v njihovi okolici, nevedoč, kakšne lepe koristi bi lahko imeli od čebel.

Čebela zavzema v naravnem gospodarstvu zelo važno mesto, zakaj ona bistveno podpira razvitek rastlin, oziroma sadov. Davno dokazana resnica je, da donaša čebelarstvo veliko indirektno gospodarsko korist s tem, da čebele oplojujejo s prenašanjem cvetnega prahu razne kulturne rastline, kakor sadno drevje, stročnice, deteljo, ajdo itd. Prirodoznanstvo nas uči, da niso le čebele navezane na cvetlice, ampak tudi cvetlice na čebele.

Večina cvetja bi se ne razvila v sad, ako bi ga ne obletele žuželke, posebno naše čebele. To je dokazano že v premnogih slučajih. Posebno pri oplojenju cvetov sadnega drevja imajo čebele velikanski pomen. Skratka rečeno: koristonosnega sadjarstva se brez čebelarstva misliti ne more. To vedo ceniti prebrisani ameriški sadjarji, ki se pogodijo s čebelarji, da jim pripeljejo v njih obširne sadovnjake čebele, ter jim ne dajo samo brezplačnega prostora, ampak jim povrnejo tudi stroške prevoza tja in nazaj. Med pa seveda ostane čebelarju. Čebelar Root v Ameriki razdeli spomladi 600 panjev v to svrhu po raznih sadovnjakih; pa tudi drugi. Meni je pisal čebelar iz Kanade, posestnik 1000 panjev čebel, da daje spomladi čebele v razne sadovnjake, v katerih okolišu se nahaja tudi nekaj druge paše.

Čebelino telo je poraščeno z jako finimi dlakami, na nogah ima posebne ščeti za nabiranje cvetnega prahu. Čebela obleti milijone cvetov, da nabere 1 kg medu. Pri teh obletih prenese cvetni prah na pestiče cvetov drugih rastlin iste vrste in povzroča takó oplojenje.

So tudi nekatere žuželke, ki se preživljajo z nektarjem in tudi nekoliko povzročajo oplojenje, a to le malo, ker letajo, oziroma nabirajo le toliko časa, da se nasitijo, medtem ko čebela vedno in vedno nabira in obiskuje cvetlice, ako ji le vreme dopušča.

V cvetju nahajajoča se sladkoba (nektar) ima namen, da privabi žuželke k za marsikatero cvetko neobhodno potrebnim obiskom. Dokazalo se je, da cvetlice šele takrat sladčico pripravljajo, ko je njih cvetni prah popolnoma zrel. Zaradi tega bi bilo popolnoma brezuspešno delo, ako bi čebele le napol odprte ali pa že odcvetele cvete obiskovale. Zgodi se pač, da sede tudi na tak cvet čebela, toda takoj tudi odleti.

Čebela ima tudi to lastnost, da je dobra poznavalka cvetlic; ona nabira toliko časa, dokler le more, med iz ene in iste vrste, ne da bi se zmotila kdaj nad različno barvo druge vrste cvetlic ali pa nad skoro popolnoma po rasti in barvi enako cvetlico, pa druge, ne sorodne vrste.

Čebela, ki odleti z ene na drugo cvetlico, se ne zmoti nad kakim med dotičnima stoječim cvetom, ki ne bi spadal v isto vrsto, na kakršni ravno sedaj nabira. Ko bi čebela obenem obiskovala različne vrste cvetlic ali cvetja, bi cvetni prah, ki ga od ene cvetlice na svoj život nabaše, na drugi, toda različne vrste, glede oploditve prav nič uspeha ne napravil.

Oploditev cvetja, povzročena po čebelah, je zelo nesorodna, posebno pri sadnem drevju, kar posebno izboljša pridelek. Kakor pri živalstvu, tako je tudi pri rastlinstvu, da ako se plodi v sorodstvu, se

sad poslabša, je zanikaren, degeneriran, obratno se pa po nesorodnem oplojenju sad izboljša.

V tem oziru so napravili v Ameriki na tisoče poizkusov, ki so jasno pokazali, da je donášalo drevje s samobsebi oplojenimi cveti slab, zanikaren sad, nasprotno pa so se sadovi nesorodno oplojenih cvetov izdatno zboljšali, in za tako oplodbo sadnega cvetja je ni boljše stvari, nego je čebela.

Kako velikansko vrednost nam donáša, oziroma ima v enem letu čebelarstvo v splošno kulturno-gospodarskem oziru!

Na Kranjskem imamo po zadnjem ljudskem štetju iz leta 1910. 52.694 panjev čebel.

Ako računamo, da izleti iz vsakega panjú 10.000 čebel, in računamo na leto 80 dobrih izletnih dni, izleti vsaka čebela v teh 80 dnevih štirikrat na dan in obiše vsakokrat 50 cvetov, od katerih, recimo, da se jih je oplodilo 5 cvetov, je to na leto 16 milijonov oplojenih cvetov. Ako računamo vrednost 4000 oplojenih cvetov 1 vinar, tedaj ima vsak panj za splošno kulturo 40 kron vrednosti.

Vrednost čebelarstva za splošno rastlinsko kulturo na Kranjskem.

V okrajnih glavarstvih	Število panjev 31. dec. 1910.	Vrednost Kron
Ljubljana mesto	375	15000
Črnomelj	1961	78440
Kamnik	3206	128240
Kočevje	4847	193880
Kranj	4744	189760
Krško	5617	224680
Litija	5660	226400
Ljubljana okolica	5156	206240
Logatec	2960	118400
Novo mesto	6195	147800
Postojna	3224	128960
Radovljica	8749	349960
Skupaj na Kranjskem	52694	2107760

Kakor je razvidno iz navedene razpredelnice, ima čebelarstvo za splošno rastlinsko kulturo na Kranjskem čez 2 milijona kron vrednosti. Na vsakega prebivalca na Kranjskem pride na leto 40 vinarjev, pa to je šele približno; ako pomislimo, kako vrednost ima 4000 oplojenih sadnih cvetov, tedaj lahko izračunamo, kolike koristi nam donáša čebela, katerih se mnogi niti ne zavedajo ne. Izsrkavanje medu iz cvetov povzroči nadalje ugodnejši razvoj sadov. Mnogo sadov se zamori v preobilnem nektarju, ako ga čebele ne porabijo. Vsako sejanje ali sajenje rastlin poslabša zemljišče, postane dolžnik zemljišča, medtem ko pridobivanje medu, ne da bi zemljišču kaj škodovalo, obilo pomnoži letino.

Nekaj o gnilobi.

Urednik.

3. Kužna zalega.

Medtem ko se kislja zalega ali pohlevna gniloba in gnila zalega ali smrdeča gniloba hitro razvijata, ker se bakterije že v črevesu močno razpasejo, se kužna zalega ali ameriška gniloba razvija počasneje, zakaj *Bacillus larvae* ne najde v srednjem črevesu ugodnih življenjskih pogojev. Šele ko mu je koncem ličinkine dobe, ko črevo razpade, omogočen prehod v telesne sokove, se razmnoži prav močno. Tako trdi Maaßen. Potem razpadejo tudi pri tej kužni gnilobi ličinke prav hitro v snov tako rjave barve, kakršno ima mlečna kava. Ker pa poginejo ličinke največkrat tik pred ali po njih pokritju, ko so se že po celici poravnale, oziroma se raztegnile, tedaj najdemo snovi kužne zalege skoraj vedno na spodnji podolžni strani celic. Kljub podobni barvi jih je vedno lahko ločiti od snovi smrdeče gnilobe, ker so že izpočetka močno nitkastovlečljive. Čim bolj se vsuše, tem razločnejše se pokaže njih svojstvo. Kadar so postale temnorjave, jih je mogoče, kakor kavčuk, v 20 do 30 cm dolge niti razvleči. Vsušenje teh gumastih snovi ima na obliko celic čuden vpliv. Njih pokrovci so večkrat do polovice celične globine noter potegnjeni in se svilnato leskečejo. Ta značilni blesk nastane na sledeči način. Kakor znano, se zapredejo dorasle ličinke v nežno tančico, ki prevleče vso celico. Razen tega pokrijejo čebele vsako celico s produšnim pokrovcom iz voska in obnožine. Če se torej vlečljive, na tančici se držeče snovi kužne zalege suše, vlečejo tančico skupaj. Voščeni pokrovec pa nategovanju večkrat ne sledi, ker je s tančico le rahlo spojen. Kakor hitro pa od znotraj ni več podprt, se vdre pokrovec iz kakršnegakoli povoda ter se vleže ob stranski celični steni. Na ta način postane tančica vidna in povzroča oni svilnati blesk v notranjosti kužno-gnilobne celice. V nasprotju s smrdečo gnilobo nimajo snovi kužne zalege nikakega posebnega in trajnega duha. Sčasoma se prisuše ostanki mrličev kot škorljupasta, črna skorja na spodnjo podolžno stran celic. Tudi po obliki škorljupa moremo vedno ločiti kužno od smrdeče gnilobe. Medtem ko tvori škorljup smrdeče gnilobe gladko lusko, ima škorljup kužne gnilobe hrapavo površino. Tudi ta se drži močno celične stene.

Zelo pogostokrat se zamenjajo škorljupove snovi z madeži od griže. Čeravno pa so slednji zelo podobne barve, se dado vendar lahko ločiti od škorljupa. Medtem namreč ko leže blatni madeži griže vedno v celičnem vходу, pokrivajo škorljupove snovi ali vso spodnjo podolžno stran ali pa notranjo polovico celic, nikdar pa vhodnjega celičnega roba. Način, kako so nastali sledovi bolezni, nam razjasni te razlike. Madeži griže morejo biti le na robih celic, ker jih izpuščajo po satovju lazeče čebele. Škorljup se napravi nasprotno znotraj celic iz odmrlih ličink.

Dalje prihodnjic.

Nazaj k naravi.

Josip Kosi, Celje.

Kdor se zanima tudi za čebelarstvo onkraj mejá naše ožje domovine, izvedel bo iz različnih čebelarskih knjig, spisov in strokovnih listov, da je, kar se tiče naših sosednjih držav, umetno čebelarstvo najbolj razvito v Švici in Nemčiji, izvun Evrope pa v Ameriki.

Panji so v teh krajih vobče veliki, da se rojenje laglje prepreči. Satovje se porablja ali celo, že izdelano, ali pa cele medstene, da čebele ne porabijo toliko medu in časa za stavbo. Čebele znosijo med večjidel v medišče in se jim potem odvzame, za prezimljenje pa se jih nakrmi s sladkorjem.

Ker ni rojev, se matice gojijo umetno. V Švici imajo društva posebno urejene postaje za prašenje matic, kjer se redijo troti najboljše domače pasme, in tja pošiljajo čebelarji svoje novoizgøjene matice v oplemenitev, prav kakor se to godi pri nekaterih drugih domačih živalih. Da je k takemu čebelarstvu potrebno različnih priprav in iznajdb, je umevno, a tudi tega imajo tamošnji čebelarji v obilju.

Čebelarstvo pa je prešlo skoraj popolnoma v roke inteligence (učiteljstva, duhovščine, zdravnikov, uradnikov i. t. d.), kar je umevno, ker navadnemu kmetovalcu primanjkuje k temu razen potrebnega časa še marsikaj drugega. Ne more se torej več imenovati poezija poljedelstva, saj se je takorekoč odtrgalo od istege, in primanjkuje mu tudi popolnoma poezije.

Pa tudi pri nas je umetno čebelarstvo že precej v klasju. Sicer se izgøjevanje matic še malo prakticira, in tudi postaj za oprášenje matic še nimamo, v drugem oziru pa že hodimo precej po stopinjah čebelarjev omenjenih držav.

Opazovalec čebelarstva pa bode tudi zapazil, da nikjer tako, kakor ravno v omenjenih državah, ne razsajajo čebelne bolezni, posebno še gniloba, proti kateri se že z vsemi sredstvi borijo, a le z majhnimi uspehi. Tudi pri nas so se čebelne bolezni žalibog že precej razširile, in stojimo s čebelarji omenjenih držav z ozirom na bolezní precej v istem razmerju kot z ozirom na umetno čebelarstvo. Očividno je torej, da je bolezní povzročilo zadnje. Umetno čebelarstvo namreč čebeli ne pripušča več, da živi in dela, kakor ji je to začrtala narava, ampak kakor ji je začrtal čebelar. Strokovnjaki pa so dognali, da se po gnilobi okuženo ljudstvo ozdravi, ako se vse čebele pometejo iz okuženega panjú v primerno škatlo, ki se potem postavi dva dni v klet, da čebele med, ki so ga vzele v želodcu s seboj, popolnoma porabijo. Nato se dene ljudstvo v drug, neokužen panj na prazne okvirje, torej samo s satnimi začetki, in se dobro z zdravim medom krmi, da začne staviti satovje. Treba je ob tem času tudi paše. Vsa oprava panjú pa, ki je bilo v njem prej ljudstvo, se mora sežgati ali globoko zakopati, panj pa razkužiti. Bolno ljudstvo pa vsled tega, da mora delati, torej vosek proizvajati, baje popolnoma ozdravi. Sicer ta način zdravljenja splošno

ni priporočljiv, in bi se ga lotil izvežban in previden čebelar le tedaj, če je ljudstvo še dovolj močno, vendar nas to uči, da se čebelam mora pustiti delati satje, kar je sploh njih naravni nagon, če se jih hoče vzdržati zdrave in proti boleznim utrjene. Radi tega se slišijo že tudi glasovi iz Amerike in omenjenih držav, da se jim ne sme zabraniti proizvajanja voska niti rojenja, niti porabljanja prestarega satovja, v katerem se lahko ugnezdijo bacili. Splošno mnenje strokovnjakov je torej, se vrniti zopet k naravi, kar bo gotovo tudi za naše čebelarstvo uvaževanja vredno. Čebela ni stroj, ki se da po človeškem umu izpopolniti in prenaprediti, ampak je živo bitje, ki mu je narava natanko začrtala življenje in dejanje.

Zanimivo statistiko prinaša »Težak«, glasilo čebelarskega društva za Bosno in Hercegovino.

Glasom te statistike pride na 100 prebivalcev čebelnih panjev:

v Bosni in Hercegovini	8'8
v Luksemburgu	8'5
v Srbiji	7'4
v Švici	6'5
v Bolgariji	6'4
v Severni Ameriki	5'4
v Rumuniji	5'2
v Danski	4'8
v Ogrski	4'2
v Avstriji	3'8
v Belgiji	1'6
v Norveški	1'0

V Bosni in Hercegovini je torej čebelarstvo najbolj razširjeno, vendar ta list ne prinaša o gnilobi nobenih člankov, medtem ko švicarski in nemški polnijo svoje predale s tem predmetom. Najbrž še je tam čebela tako srečna, da sme rojiti, kadar ji narava veleva, da sme vosek proizvajati o pravem času in da sme krmiti svoj zarod s pristnim lastnim pridelkom ne pa s sladkorjem, in je torej zdrava.

Treba bode čebelariti nekaj manj umetno, zato pa bolj umno.

Čebelarstvo na Belokranjskem.

A. Lapajne.

Pokrajina, ki se razširja južno od kočevskih gora in južozapadno od Gorjancev — Belokrajina — nudi v svojem nizkem gričevju, obronkih gora in v svojih nižavah toliko mnogovrstnega rastlinstva, ki pod vplivom gorkih solčnih žarkov najbolje uspeva, da se ista po pravici imenuje druga vipavska dolina, samo da ne trpi pred burjo, in da se nahajajo v njenem ozadju še vedno temnozeleni gozdovi. Tu uspeva krasno vse rastlinstvo od zgodnje pomladi do pozne jeseni.

Tu rodi trta, žlahtno sadno drevje in kostanj, tu zorijo vse žitne vrste, tu cvete vresje, in še pozno v jeseni je po livadah polno cvetja. Ta del naše ožje domovine je bil dosedaj proti širšemu svetu skoro zaprt. Šele železnica, ki se bode letos spomladi otvorila, ga bode zvezala in odprla svetovnemu prometu. V tej pokrajini prebiva skoz stoletja krepak, nadarjen slovenski rod, ki je vsled prometnih neugodnosti bil veliko težje svoj življenjski boj. Ni čuda, da je v teh razmerah zane-marjal svojo domačo grudo ter si v tujini iskal sreče, ki je bila morda posameznikom mila, v celoti je pa neugodno vplivala na občni gospodarski napredek. Kakor pri drugih kmetijskih panogah, čuti se ta neugodnost tudi pri čebelarstvu. Izmed vseh pokrajin na Kranjskem je Belokrajina za čebelarstvo najugodnejša. Tu se dosežejo najlepši uspehi. Dosedaj je ta panoga najbolj zaostala. Čebelni pridelki se doma po tako nizkih cenah izpečavajo, da ne prinašajo imena vrednih dohodkov; pri eksportu so prevozni stroški previsoki. Šele zadnja leta so nekateri podjetni trgovci začeli pokupavati v jeseni med in so ga v večjih množinah spravljali v promet. Ni čuda torej, če se domačini niso mogli ogrevati za to panogo. Z otvoritvijo belokranjske železnice se te razmere mahoma spremene. Ne samo, da se v Beli krajini lahko pridela obilo cvetličnega spomladanskega medu, ki ima najslajši okus in vsled tega višjo ceno, razvija se vse rastlinstvo celo poletje tako ugodno, da se je nadejati vsako leto tudi prav obilega jesenskega pridelka, ampak vsled ugodnega vremenskega podnebja, počuti se čebela tukaj tako udobno, da povzroča nje oskrbovanje najmanj dela in stroškov. Vsi ti momenti vplivajo, da je na Belokranjskem čebelarstvo najbolj dobičkonosno na Kranjskem. Resničnost te trditve mi bo rado-voljno pritrdil vsak, kdor se je kdaj tu pečal s to panogo ali se sedaj bavi in ki pozna čebelarske razmere po drugih krajih naše dežele. Tu se pridela vsako jesen gotovo obilo medu in voska, in čebelice se same množijo. Slične čebelarske razmere vladajo tudi v bližini na Hrvaškem. Zato se pa dobiva lahko toliko medu v Karlovcu, Zagrebu in po drugih tamošnjih mestih.

Čemu navajam to?

Z otvoritvijo železnice dobili bodo čebelarski pridelki v Belokrajini višjo in pravo ceno; eksport bode mogoč. Prebivalstvo je tako dostopno pouku kakor nikjer na Kranjskem. Dosedaj se je to pokrajino premalo poznalo in premalo cenilo. To mora odsihdob nehati, in nastopiti se mora nasprotno pot. Čim je potreba pouka večja, in čim višja je zaostalost, tem več naj se žrtvuje za povzdigo gospodarskega napredka. Če je bila dosedaj pot v Belokrajino dolga, draga in mučna, z otvoritvijo železnice odpade ta nedostatek, in kar se je dosedaj zagrešilo, naj se popravi in nadomesti. Zato je želeti, da bi se pouk o naprednem čebelarstvu tako uredil, kakor bi to najbolj ugajalo tamošnjim razmeram. V ta namen se poleg popolnega pouka priporočajo eno in dvodnevni čebelarski tečaji, sloneči na pouku s premakljivim delom in

širjenjem Žnideršičevih panjev. Na ta način bi se povzdignilo čebelarstvo na Belokranjskem na tako stopnjo dovršenosti, da bi zadobilo gospodarski pomen in bi obenem mnogo mladeničev odvrčalo od izseljevanja. Prebivalstvo pa bi bilo hvaležno za tak pouk in napredek.

Goriškim čebelarjem.

Naša dežela, ki je po svoji legi in klimatičnih razmerah prav prikladna za čebelarstvo, je gledé organizacije zaostala za drugimi deželami, da zavzema v tem pogledu zadnje mesto. Celó koroški Slovenci so v tem oziru pred nami, ker imajo svoje osrednje društvo, ki je predpogoj, da se čebelarstvo v deželi povzdigne. Česar še mi nimamo, imajo vse avstrijske dežele, v katerih je čebelarstvo v vsakem oziru na dokaj višji stopnji nego pri nas. Potreba po povzdigi te kmetijske panoge in duh časa zahteva, da se lotimo pridno dela in izpolnimo to, kar so zamudili naši predniki-čebelarji, da ustanovimo prepotrebno osrednje čebelarsko društvo za Goriško. Velika in važna naloga čaka to društvo: Organizacija vseh čebelarjev po deželi v podružnice, izposlovanje vsakoletne deželne in državne podpore, nastavitvev potovalnega čebelarskega učitelja, nov čebelarski deželni zakon itd. Taki in enaki momenti zadosti jasno govoré za ustanovitev.

Podpisana podružnica se je zatrdno odločila izvesti to organizacijo sporazumno z že obstoječimi podružnicami v deželi, čebelarskim odsekom »Goriškega kmetijskega društva« in zastopnikom osrednjega čebelarskega društva v Ljubljani. V ta namen se skliče v kratkem shod vseh slov. čebelarjev v deželi v Gorico, kjer se položi temelj prepotrebneemu društvu.

Čebelarji, ki vam je zadeva pri srcu, razmišljajte o tem, pridobivajte privržencev za to gibanje, da spravimo pod streho novo društvo, ki bo gotovo jamstvo, da se dvigne ta panoga na ono višino, na kateri bi morala že zdavnaj biti.

S čebelarskim pozdravom za čebelarsko podružnico pri Sv. Luciji:

Jos. Rakovšček,
t. č. predsednik.

Fr. Kašca,
t. č. tajnik.

SVARILO.

Neobdačeni sladkor se daje samo društvenikom. Nekateri ga oddajajo potem drugim čebelarjem, ki niso društveniki. Svarimo pred takim ravnanjem že radi tega, da ne pride kdo v navzkrižje s finančnim uradom, kar bi imelo lahko zle posledice tudi za osrednje čeb. društvo. Torej pozor!

ODBOR OSRED. ČEB. DRUŠTVA.

Občni zbor

„Slovenskega osrednjega čebelarskega društva za Kranjsko in Primorsko v Ljubljani“,

ki se je vršil dne 25. marca ob 10. uri dopoldne v steklenem salonu hotel Lloyda v Ljubljani. Poroča tajnik g. Hinko Zirkelbach.

Društveni predsednik g. Mate Hafner otvori občni zbor, konstatira sklepčnost ter pozdravi navzoče člane, posebno še gospoda Petra Pavlina, kot očeta društva. V svojem govoru poda pregled društvenega, oziroma odborovega delovanja, omenja med drugim najvažnejšo točko, čebelarski zakon, ki v kratkem stopi v veljavo. Posebno zahvalo pa izreče deželnemu odboru za naklonjenost napram društvu.

Po nagovoru predsednikovem poda g. Hinko Zirkelbach svoje tajniško in blagajniško poročilo.

Tajniško poročilo.

Spoštovani zborovalci!

Vsak čebelar stremi za tem, da bi mu čebelarstvo donášalo večje dohodke; tudi društveni odbor je zato gledal na to, da bi imeli člani kar največ koristi od društva.

Dovolite, da vam opišem odborovo delovanje v preteklem poslovnem letu.

Neobdavčeni sladkor.

Lansko leto je bilo vsled slabega vremena skrajno neugodno za čebelarstvo ne le na Kranjskem, nego tudi drugod. Panji so bili skoz celo leto suhi. Čebelarji so bili primorani, da so svoje čebele vedno le pitali, ako so jih hoteli ohraniti pri življenju. Zanesljiv med je bil drag in še celo dobiti ga je bilo težko. Treba si je bilo pomagati s sladkorjem. Sladkor, ki se kupi v prodajalnah, je precej drag, ker je 38 K davka pri 100 kg, zato je ukrenil odbor vse potrebne korake, da je dobil od »Zveze čebelarskih društev v Pragi« spomladí 1 vagon, t. j. 100 stotov in jeseni 2 vagona, t. j. 200 stotov, skupaj tedaj 300 stotov neobdavčenega sladkorja, ki ga je razdelil med svoje člane. Zlasti jeseni je bilo sladkorja toliko na razpolago, da ga je vsak naročnik, ki se je pravčasno zanj oglasil, dobil toliko, kolikor je naročil; nekateri pa še celo nekaj več. Tudi za letošnje pomlad je odbor izposloval 130 stotov neobdavčenega sladkorja, ki je bil pripeljan v Ljubljano 23. t. m. S tem sladkorjem je bilo gotovo zelo ustrezno in pomagano čebelarjem in čebelam.

Izobraževalno delo.

Za napredno in dobičkanosno čebelarstvo je treba predvsem teoretičnega in praktičnega pouka! Za teoretični pouk je v prvi vrsti skrbelo društveno glasilo »Slovenski Čebelar«, ki je prinašal zelo poučno vsebino. Tudi vnanja in notranja oblika lista je lepša od prejšnjih let. List se sedaj lahko meri z drugimi listi večjih narodov.

Ker pa list »Slovenski Čebelar« ne more zadostiti vsem zahtevam, je odbor priredil za teoretični in praktični pouk svojih članov poleg dvanedevnega čebelarskega tečaja v Marijanišču v Ljubljani in enodnevnega tečaja v Šmartnem pri Kranju še 11 čebelarskih shodov, in sicer:

V Kranju. — Na Robu pri Velikih Laščah. — V Zgornji vesci na Koroškem. — V Založu pri Ljubljani. — V Srednji vasi. — Na Vrhnikih. — Šmartno pri Kranju. — V Grahovem pri Cerknici. — V Stobu pri Domžalah. — V Podstrmcu pri Velikih Laščah. — V Radoljici.

Predavatelji so bili gg.: Avgust Bukovic, Martin Humek, Mate Hafner, Anton Lapajne, Janko Strgar in Frančišek Rojina.

Poleg teh tečajev in shodov je na prošnjo društvenega odbora deželni odbor vojvodine Kranjske odredil še nekaj čebelarških predavanj na Dolenjskem.

Ker se na Kranjskem razen na Gorenjskem večinoma čebelarji le na med, so se tudi predavatelji pri predavanjih ozirali najbolj na tako čebelarstvo. Za čebelarstvo na med je v prvi vrsti pogoj zabranjevanje rojev. To se pa doseže le v velikih panjih. Pri vsakem predavanju se je zato razkazal panj, ki ga društvo priporoča, t. j. Žnideršičev panj, in pojasnilo, kako se v njem čebelarji. Da se Žnideršičev panj razširi med čebelarji, je odbor pri vsakem shodu pustil kompletan Žnideršičev panj za polovično ceno kot vzorec, da si ga spretni čebelarji lahko sami naredo.

Vsi shodi in tečaja so bili povsod dobro obiskani. Čebelarji so se zelo zanimali in kazali velik napredek.

Opazovalnice.

Znatno pozornost je posvetil odbor v tem letu pomnožitvi in uredbi opazovalnic. Nanovo se je ustanovilo šest postaj, in sicer v Mokronogu na Dolenjskem, Radoljici, Grahovem pri Cerknici, Sv. Gregorju pri Ortneku, Novokračinah v Istri in Forminu pri Moškanjcih na Štajerskem. Izvzemši opazovalnice v Forminu so se vse druge opremile s potrebnimi predmeti za opazovanje (tehtnicami, toplomeri itd.) Vrhtega so se nekaterim opazovalcem nabavili dvostenasti Albertijevci, da bo mogoče uspehe posameznih postaj lažje primerjati.

Društvena čebelarska zaloga orodja.

Poleg tehničnega in praktičnega pouka pa je odbor skrbel, da čebelarjem ni treba naročati raznih čebelarskih potrebščin od drugod, kar jim je delo dostikrat preglavice, poleg tega so pa dobili še malovredno in drago blago. Odbor je uredil društveno zalogo čebelarskega orodja, predvsem pa za potrebščine Žnideršičevega panjů. Zalogo ima v oskrbi g. Ivan Černič. Člani se te zaloge prav v obilni meri poslužujejo.

Društvene steklenice za med in etikéte.

Večkrat se je na občnem zboru izrazila želja, da bi društvo vpeljalo društvene steklenice za med in etikete. Zdaj se je to uresničilo. Odbor si je naročil razne obrazce steklenic in odbral izmed vseh najbolj pripravne in ne predrage s trdnim pokrovom. Zalogo društvenih steklenic je prevzel tukajšnji steklar Avgust Agnola v Ljubljani na Dunajski cesti. Steklenice so res zelo praktične in ne drage.

Precej težav so delale odboru etikéte. Dobiti je bilo treba idejo, da res predstavlja nekaj originalnega, kranjskega. Naposled se je vendar tudi to posrečilo. Ravnokar so bile etikete tiskane in bodo priložene na ogled v 3. številki »Slovenskega Čebelarja«. Dobile se bodo v društveni zalogi. Cena se določi v kratkem.

Za varstvo čebelarstva.

Za varstvo čebelarstva se je odbor posebno zavzel. Že leta 1912. je izdelal in predložil deželnemu odboru načrt čebelarskega zakona, ki obsega vse določbe glede čebelarstva. Deželni odbor je načrt sprejel, ga predelal in zopet predložil preteklo leto društvenemu odboru v pretres. Pri dotični odborovi seji je bil navzoč tudi deželni tajnik gosp. dr. Lovro Pogačnik. V letošnjem prvem zasedanju deželnega zbora je bil sprejet predlog, ki deželnemu odboru naroča, da do prihodnjega zasedanja predloži načrt čebelarskega zakona. Upati je, da bo čebelarski zakon še letos stopil v veljavo.

Število članov.

Končno naj še poročam, da je bilo koncem leta 1913. 724 rednih in 2 častna člana, okrog 100 članov manj kot prejšnje leto. Ta padec je povzročila zvišana članarina. Upamo pa, da društvo letos dobi namesto odstopivših gotovo podvojeno število novih članov.

»Slovenski čebelar« se je oddal koncem leta 724 članom našega društva in 537 članom slovenskega spodnještajerskega čebelarskega društva. Nekaj izvodov se je dalo v zameno drugim listom.

Podružnic

je imelo društvo 22, in sicer:

Na Kranjskem: Bršljin pri Novem mestu 12 članov. — Bohinjska Bela 22. — Gorje pri Bledu 17. — Ilirska Bistrica 18. — Kamnik 51. — Kranj 39. — Košana 17. — Krka 12. — Laze pri Planini 31. — Metlika 12. — Poljane nad Škofjo Loko 19. — Radoljica 32. — Ribnica 22. — Rob pri Velikih Laščah 35. — Selce nad Škofjo Loko 11. — Škofja Loka 18. — Šmarjeta na Dolenjskem 9 in Vrhnika 31.

Prenehala je podružnica v Idriji, ustanovila pa se podružnica za Ljubljano in okolico.

Na Primorskem: Grahovo ob Bači 37 članov. — Rihenberg pri Gorici 35.

Na Koroškem sta dve podružnici prenehali vsled ustanovitve novega slovenskega čebelarskega društva na Koroškem.

Odbor

je bil sledeči: Predsednik Mate Hafner. — Podpredsednik Martin Humek. — Tajnik, blagajnik in upravnik Hinko Zirkelbach. — Odborniki: Avgust Bukovic, Janko Strgar, Slapšak Julij, Janko Babnik, Rojina Frančišek. — Namestnika: Frančišek Gregorčič in Matej Vidmar. — Pregledovalca računov: Ivan Černič in Jakob Hladnik.

Odbor je rešil svoje posle v 13 sejah.

S tem končam svoje poročilo, odbor pa polaga v Vaše roke častna mesta, katera ste mu izročili.

Tajniško poročilo odobri občni zbor.

Blagajniško poročilo.

Glavne stroške provzroča društvu glasilo »Slovenski čebelar«. Slovenci smo še majhen narod in se nikakor ne moremo primerjati z velikimi narodi. Poglejmo nemške čebelarske liste. Tiskajo se v 15, 20 in še več tisočih izvodih. Inserterov imajo po 20 strani in že ti pokrijejo vse stroške za list, tako da naročnina ostane cela. In pri nas? Nalog majhen, papir in tisk je skoro še enkrat dražji kot je bil pred 15 leti, vrhutega ima list sedaj še ovitek, ki ga tudi še ne krijejo oglasi. Vkljub temu, da je izredni občni zbor zvišal članarino za 1 K, se list še vedno ne pokriva iz članarine. Ko bi društvu ostale vsaj cele 3 K, bi še bilo, toda večina članov je pri podružnicah, in te pošljejo od vsakega člana le po 2 K, 1 K ostane podružnici. Za znižano ceno 2 K dobiva list »Slovensko Spodnještajersko čebelarsko društvo« in novo ustanovljeno slovensko čebelarsko društvo za Koroško. Stroški so tedaj vedno večji, državna podpora pa vedno enaka, ki se je prej vsa porabila za pokritje lista, tako da za čebelarstvo ni ostalo ničesar. Sedaj je nekoliko manjši primanjkljaj, odkar je zvišana članarina. Tudi za predavanje je društvo vedno več izdalo, kot je dobilo državne podpore v ta namen.

Računski

»Slovenskega osrednjega čebelarskega

Tek. št.	D o h o d k i	K	h
1	Saldo blagajne 31. decembra 1911	3	23
2	Saldo poštno hranilnice 31. decembra 1912	136	49
3	Članarina za leto 1913	2970	30
4	Za inserate	180	86
5	Za prodane letnike	5	20
6	Državna podpora za shode za leto 1912	300	—
7	Državna podpora za čebelarstvo	1000	—
8	Deželna podpora	2000	—
9	Povrnjena železniška vožnja za sladkor	305	—
10	Izkupilo za staro tehtnico	10	—
11	Izkupilo za prodan panj	8	—
12	Obresti poštno hranilnice za leto 1912	3	47
13	Razno	4	50
		6927	05

sklep

društva« v Ljubljani za leto 1913.

Tek. št.	Stroški	K	h	K	h
1	Za »Slovenskega čebelarja« pro 1913:				
	1. Tisk	1923	61		
	2. Vezava, franktura in ekspedit	667	—		
	3. 2000 dopisnic za prilogo	14	60		
	4. Honorar uredniku	400	—		
	5. Stroški uredništva	144	60		
	6. Klišeji in risbe	304	67		
	7. Sotrudnikom »Slov. čebelarja« honorar	176	—		
	8. Honorar upravniku, blagajniku in tajniku	250	—		
	9. Upravni stroški	167	—		
	10. Položnice	24	—		
	11. Manipulacija in provizija poštne hranilnice	24	25	4095	73
2	Dolg od leta 1912 na tisku »Slov. čebelarja«			298	24
3	Nakup orodja za predavanje			26	72
4	Za opazovalne postaje			636	72
5	Najemnina za društveno zalogo čebelarskega orodja			50	—
6	Potnine odbornikov			182	70
7	Shodi in tečaji			465	75
8	Tiskovine			35	90
9	Davek pristojbinskega namestka za 10 let			25	50
10	Poštnina, koleki in brzjavci			54	13
11	Pisarniški stroški			19	17
12	Razno			32	37
13	Saldo 31. decembra 1913:				
	1. blagajne	31	85		
	2. poštne hranilnice	168	04		
	3. posojilo za zalogo čebelarskega orodja	804	23	1004	12
				6927	05

Premoženje z dne 31. decembra 1913.

Tek. št.		K	h
1	Vloga v Kmetški hranilnici	33	67
2	Vloga v tekočem računu	17	82
3	Obresti vloge pod št. 2	21	15
4	Vloga v poštni hranilnici	168	04
5	5 deležev od bivše čebelarске zadrúge v Ilirski Bistrici à 10 K	50	—
6	Posojilo za zalogo čebelarскеga orodja	804	23
7	Tirjatve za inserate	200	—
8	Inventar	1000	—
9	V blagajni	31	85
Skupaj		2326	76

V Ljubljani, dne 31. decembra 1913.

Hínko Zirkelbach,
t. č. blagajnik.

Pri pregledovanju našla vse v redu in odobrila:

Ivan Čerňič, l. r.

Jakob Hladnik, l. r.

Da je odbor mogel napraviti prepotrebno čebelarско zalogo društvenega orodja in tudi sicer uspešno delovati, se je obrnil za podporo na deželni odbor. Deželni odbor je dovolil najprvo društvu 500 K. Ker pa 500 K nikakor ne bi zadostovalo, zato se je ves odbor še enkrat osebno oglasil pri deželnem odborniku g. grofu Barbotu in g. dr. Lampetu, mu pojasnil društveno in čebelarско stališče in njega potrebe. To je imelo ugoden uspeh. Deželni odbor je ponovno dovolil še 1500 kron podpore. S tem je bilo društvo rešeno iz finančnih težkoč. Nabavilo si je zalogo čebelarského orodja, plačalo dolg v tiskarni, preuredilo in pomnožilo opazovalnice itd.

Kakor se tedaj razvidi iz računskega sklepa, je sedaj društveno denarno stanje zelo ugodno. Vrh tega ima društvo še dobiti 300 K državne podpore za shode l. 1913., na katere se lahko z vso gotovostjo računa.

Tudi blagajnikovo poročilo vzame občni zbor na znanje, ko pregledovalec računov g. Iv. Čerňič izjavi, da je našel račune in knjige v redu.

Nato se je vršila volitev odbora:

Na predlog g. urednika Rojina se je izvolil soglasno ves stari odbor, le namesto g. Janko Babnika, ki je odpotoval v Galicijo, se izvoli g. Slavko Koprivec, učitelj na Robu pri Vel. Laščah. Na občnem zboru se je namreč izrazila želja, da bi bila tudi Dolenjska zastopana po odborniku.

Odbor je sedaj sledeči:

Predsednik g. Mate Hafner. — Podpredsednik g. Martin Humek. — Odborniki: gg. Avgust Bukovic, Janko Strgar, Julij Slapšak, Slavko Koprivec, Hínko Zirkelbach in Frančišek Rojina. — Namestnika: Matej Vidmar in Frančišek Gregorčič. — Pregledovalca računov: gg. Ivan Čerňič in Jakob Hladnik.

Po občnem zboru je odbor izvolil iz svoje srede glasom pravil za tajnika in blagajnika Hínka Zirkelbacha.

(Konec prih.)

Mesečni pregled za februar 1914.

Poročevalec Avg. Bukovic.

Kraj in višina nad morjem	Panj je na teži						Prebitek Poraba Panj nanese največ	Dne	Temperatura			Izletnih dni	Dnevi									
	pridobil dkg			izgubil dkg					najvišja	najnižja	srednja mesečna		z dežjem s snegom	s solncem				z vetrom				
	Mesečna tretjina													0	1/2	celi	z vetrom					
	1	2	3	1	2	3																
Brojnica pri Nabrežini 83 m	—	—	—	35	20	20	—	75	—	—	+	18	+4	+10	4	22	7	—	9	5	14	10
Metlika 166 m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	-16	-0	8	3	5	—	5	19	4	18
Strlac pri Šmarjeti 195 m	—	—	—	30	20	40	—	90	—	—	—	16	-16	+2	6	6	7	—	9	7	12	9
Formin pri Moškanjcih 211 m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mokronog 251 m	—	—	—	30	40	55	—	125	—	—	—	15	-14	+1	5	5	5	—	8	5	15	6
Krtina pri Dobu 305 m	—	—	—	25	40	10	—	75	—	—	—	13	-17	+0	6	5	8	2	11	5	12	7
Ljubljana 306.2 m	—	—	—	20	25	35	—	80	—	—	—	12	-14	+0	5	7	7	1	12	8	8	14
Kranj 358.5 m	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	-16	+1	6	6	5	—	10	4	14	5
Podgorje pri Kamniku 380 m	—	—	—	45	45	45	—	135	—	—	—	14	-15	+2	7	6	6	1	10	5	13	4
Il. Bistrica 400 m	—	—	—	20	30	20	—	70	—	—	—	11	-7	+4	6	4	10	—	7	11	10	10
Struge pri Dobropoljah 420 m	—	—	—	25	30	75	—	130	—	—	—	11	-21	+1	2	1	6	—	10	5	13	13
Radoljica 477 m	—	—	—	—	—	10	—	10	—	—	—	11.5	-13	+5	5	3	8	1	13	1	14	4
Novokračine v Istri 488 m	—	—	—	40	30	—	—	70	—	—	—	14	-9	+6	10	10	5	—	11	5	12	18
Sv. Duh na Ostrem Vrhu 536 m	—	—	—	45	60	75	—	180	—	—	—	9	-13	-0	3	12	3	—	5	7	16	23
Grahovo pri Cerknici 569 m	—	—	—	35	30	30	—	95	—	—	—	11	-15	+1	6	8	10	—	12	7	9	20
Sv. Gregor pri Ortneku 736 m	—	—	—	30	20	30	—	80	—	—	—	10	-5	+3	3	7	7	1	6	8	14	22

Vreme. Suh mraz, ki je vladal začetkom mesca, je proti koncu prve tretjine nekoliko odjenjal. Nato je pa zapihal jug, ki je z vso vnemo pričel obdelovati debelo sneženo plast. Pomagala sta mu dež in kolikortoliko tudi solnce. Ta »trojni napad« je bil tako izdaten, da je bila naša majka zemlja že 23. februarja brez snega. Vmes je poizkušalo snežiti, toda sneg je jug sproti pobral. Razume se, da je bil zrak ves ta čas zelo vlažen, čeprav je bilo precej vetrovno.

Čebele. 14. in 15. dan je bila skoraj povsod glavna trebitev, le v Metliki in Strlacu je žival izletela prvič šele v zadnji mesečni tretjini. Skoraj vsi opazovalci so s prezimovanjem zadovoljni. Čebele so zdrave, v panjih je bilo nenavadno malo mrtvic in tudi matice so ostale pri življenju skoraj vse. Panji so že zaleženi, nekateri bolj, drugi manj, kakor so bili pač zapaženi.

Poraba živeža in paša. Ker se zalega ni mogla množiti, je poraba zaloge povprečno normalna. Nenavadno velik konsum izkazuje Mokronog, Struge in Sv. Duh. Paša je bila zelo pičila. Še z obnožino se žival ni mogla založiti, dasi manjka v panjih predvsem te hrane. Bera je bila pomalem na telohu, tbroenticah in leski.

Posebnosti. Čudno je, da so v Nabrežini, ki ima tako gorko podnebje, nanašale čebele prvo obnožino šele 14. februarja. Ob tem času so jo tudi že pri nas nosile!

Metlika. Čebelarstvo v Belikrajini je uničeno. Malokdo ima še kak panj. Kar ni vzela zima, je pa pobrala lakota. Panj opazovanec je umrl! Barle.

Strlac. Čebele so počivale 74 dni. Žalostno je slišati sosedne čebelarje, ki tožijo, da jim je pomrlo lakote nad polovico panjev. Čebele so se zbudile, zbudimo se še mi, da se oprimemo naprednega čebelarstva. Gregorčič.

Mokronog. Neverjetno malo mrtvic, dasi je bila zima huda. V nekaterih panjih je bilo le 15—20 mrtvih čebel. Arh.

Podgorje. Zimski počitek je trajal 73 dni. Poraba živeža je dosti večja nego druga leta. V okolici je padlo mnogo panjev z gorkim čebelnim delom (povprečnimi satniki), ker se žival ni mogla pomikati za živežem, ki ga je bilo v panjih še dovolj. Sallath.

Il. Bistrica. Med glavnim trebežem se je en panj tehtal nalašč vsak dan. Izgubil je na teži dnevno 10 dgk. Žnideršič.

Struge. Panji na južni strani so se že 24. februarja trebili, na severo-vzhodni strani pa ne. Meglen.

Novokračine. Opazovanec je do dne 14. febr. tako trdo dremal, da sem ga na ta dan moral pri 12° toplote z dihanjem prebuditi. Zato je pa drugi dan prvi nanašal obnožino. Hrabar.

Iz Spodnještajerskega čebelarskega društva.

Slovensko čebelarsko društvo za Spodnje štajersko je po svojem zadnjem občnem zboru razposlalo podružnicam že znane pole za statistiko v izpolnitev. Ker »Čebelar« ni izhajal, naznanili so se tam tudi sklepi odbora in občnega zbora. Tak sklep je, da morajo podružnice po priloženi položnici poslati članarino osrednjemu blagajniku gosp. Jos. Kosiju, c. kr. poštному nadoficijalu v Celju, z imenikom članov vred, da on naroči in plača »Slovenskega Čebelarja«. Ta sklep se je izvršil raditega, da vemo, koliko članov imamo, in katera podružnica ali deluje ali spi. Kdor »Čebelarja« direktno naroči in plača, se ne smatra za člana našega društva ter ni deležen tistih ugodnosti, ampak je le naročnik lista. — Članarina se je določila na 3 K. Osrednjemu blagajniku se pošlje le 2 K 60 h ter ostane podružnici na ta način 40 h od člana. Občni zbor je sklenil splošno zavarovanje, za kar rabi 60 h od člana. Ker pa po-

družnice do konca februarja niso sklenile računov in poslale članarine, se bo zavarovanje vpeljalo šele prihodnje leto. Letos vplačani denar se bo ali vrnil ali naj odbor po tem mojem predlogu ustvari zavarovalni sklad. Pri občnem zboru sem podpisani tudi dajal navodila glede neobdačenega sladkorja. Ker te vrste dosežejo vsakega društvenika, hočem jih tukaj ponoviti. Podružnice se morajo v tej zadevi oglasiti pri društvu do konca julija vsakega leta, — sicer s pridržkom, da tudi ajdina paša popolnoma ali deloma odreče. Navedejo se naj množine za različne slučaje. Podpisani imam opazovalnico, in bo prihodnje leto imelo društvo tako tudi pri kmetijski šoli v Št. Juriju. Po tehtnici se bo lahko določila množina sladkorja, ki ga rabimo ter vemo, koliko naj zaprosimo potem »Državne zveze čebelarških društev« v Pragi. C. kr. ministrstvo občuje v tej zadevi le z državno zvezo. Na ta način dobi potem vsak potrebne kilograme sladkorja, društvu se pa prihranijo posli in stroški. Zaposlili smo n. pr. za 10 stotov. Ko razdelimo te, se priglasijo zopet trije. Ko izposlujemo še tem, se zopet pri glašajo drugi. Zadnji potem ne dobe več, akoravno se prosi brzojavno, ker je od c. kr. ministrstva dovoljena množina že razdeljena. Nasproti pa društvo tudi ne sme zahtevati več sladkorja nego bi ga rabilo ter bi prišlo v nemalo zadregu, ako bi nam sladkor ostajal. Želim pa vsem take letine, da bi nikdar neobdačenega sladkorja ne rabili.

Kurbus, tč. predsednik.

Slovensko čebelarstvo društvo za Spodnje Štajersko. Neobdačeni sladkor za spomladansko pitanje nam je obljubljen. Ko dobim rešitev, bom one podružnice po dopisnici obvestil ter nakazal zaproseno množino. Do tistega časa pomagajte si z domačim sladkorjem. — Slivnica, dne 4. marca 1914.

Kurbus, tč. predsednik.

Od Osrednjega čebelarškega društva.

12. odborova seja 18. marca. Navzoči razen g. I. Babnika vsi odborniki. — Odobri se honorar sotrudnikom »Slov. čebelarja«. Gg. Humek in Bukovic se naprosita, da predavata na občnem zboru. — G. Slapšaka se naprosi, da priobči v »Slov. čebelarju« članek o prezimovanju čebel v kleti. — Nekemu čebelarju se dovoli namesto »Slov. čebelarja« nemški list »Bienenvater«. — Ustanovne stroške čebelarške podružnice za ljubljansko okolico plača osrednje društvo. — Došli dopisi se vzamejo na znanje. — Raznoterosti.

Štajerske podružnice.

Podružnica za Celje in okolico prosi vse ude, pri katerih se še članarina ni pobrala, naj isto pošljejo ali oddajo predsedniku.

Josip Kosi, tč. predsednik.

Občni zbor čebelarške podružnice za gornjegrajski okraj se je vršil dne 15. februarja t. l. v šoli v Ksaveriju. Udeležba je bila prav povoljna, in sicer

smo našeli tokrat že 20 v podružnici včlanjenih čebelarjev in 3 goste. Videlo se je, da hrepené naši društveniki po organizaciji, a so tudi z živim zanimanjem sledili pouku ter z veseljem pomagali reševati dnevni red, ki je bil sledeči: 1. Prečitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Društveno delovanje v l. 1913. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Predavanje gosp. Pulka o solnčnem topilniku. 5. Volitev novega odbora. 6. Vpisovanje novih udov. 7. Razni nasveti. — Prve tri točke dnevnega reda je obravnaval predsednik društva g. Terčak prav natančno in v vsestransko zadovoljnost. Poudarjal je pa, da je potrebno čebelariti z razumom in ne mehanično po zastareli metodi naših prednikov. Zato je priporočal večkratne podružnične shode, na katerih se lahko čebelarji privadijo sredstev in načina umnega čebelarstva. Seveda je potrebno na zborovanjih, kjer predava kakšen strokovnjak, tudi polnoštevilne ali vsaj povoljne udeležbe. Priporočal je »Slov. Čebelarja«, kateri bi se naj z drugimi knjigami vestno shranjeval ter v dolgih zimskih večerih z vnemo in razumom prebiral; kajti tam se nudi vsakomur obilo strokovnega znanja. Z veseljem naznani, da se je tekom dobrega leta priglasilo 36 v okraju bivaajočih čebelarjev. Odbor, ki je dobro prepričan, da le temeljit pouk pripomore, da se povzdigne umno čebelarstvo — je skrbel tudi za primerna predavanja. Med drugim je predsednik končno še govoril o brezdavčnem sladkorju, ki se je tekom leta porazdelil članom naše podružnice; posebno pa je naglašal, da se je vsakokrat pravočasno zglašiti za to hrano, ki nadomestuje v slabih letih naši ljubki čebelici sladko strd in je tudi dokaj cen za podružnične člane. Iz blagajnikovega poročila je razvidno, da je imelo društvo v preteklem letu 89 K 67 h dohodkov in 56 K 46 h stroškov — torej preostanka 33 K 21 h. — Pri 4. točki dnevnega reda se je oglašil k besedi nam dobro znani g. Pulko, nadučitelj iz Gorice. Opisal je prav poljudno »Solnčni topilnik«, ki ga je sam napravil, in smelo trdim, da bi pač tega podavanja ne mogel nobeden izmed navzočih bolje rešiti, kakor ravno strokovnjak Pulko. Iz natančnega opisa je bilo razvidno, da je ta priprava v resnici praktična, ker nadomestuje nadležno kuhanje in stiskanje voščin. — Nato se preide k volitvi novega odbora. Namesto v l. 1913. odstopivšega odbornika se je volil g. Val. Pulko, a stari 4 odborniki so bili zopet soglasno voljeni za l. 1914. Ko sta se še skupno rešili zadnji dve točki dnevnega reda, zaključil predsednik dve uri trajajoče zborovanje z željo, da se mesca majnika kaj več pogovorimo pri zborovanju na Gorici.

... k.

Primorske podružnice.

Čebelarstva podružnica pri Sv. Luciji naznanja vsem podružničnim članom baške doline, da hrani društveno orodje Francišek Kokošar, čebelar na Koritnici.

Vsled znanega tiskarskega gibanja je še sedaj v tiskarni toliko zaostanka, da se je tudi ta številka nekoliko zakesnila. Nadaljnje številke bodo pa zopet redno izhajale.

Udnina (3 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravištvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojnu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Hinko Zirkelbach. Lastnik „Slovensko čebelarstvo“. Tiska „Katoliška Tiskarna“ v Ljubljani.

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le **dvakrat** v letu.

Kupci čebel, pozor! Člani čebelarstva družnice Rob imajo v skupnem 117 panjev čebel naprodaj, in sicer: Zidar, Škrabče, pošta: Novavas pri Rakeku, 8 panjev; Žužek, Jakičevo, pošta: Vel. Lašče, 4 panji, Zakrajšek, Gradišče 8, Hiti, Vel. Osolnik 8, Znidaršič, Neredje, 12, Koprivec in Lenič, Rob 20, Podlogar in Škulj, Srnjak 21, Krampelj, Čejtež 7, Zakrajšek, Neredje 20 (12 kranjskih, 8 nem. normalne mere) panjev; za te pošta: Vel. Lašče-Rob. Dalje Ogrinc, Lužarje 4, Rozman, Podstrmec 6, Hočevnar, Podžaga 7 panjev; za te pošta: Vel. Lašče-Karlovica. — Družine so močne in zdrave ter pristne kranjice. 2-1

Prodaj vsled preuredbe čebelarstva: 30 panjev dunajske normalne mere po 3 K komad z romi opremljene. 6 Gerstungovih panjev komplet po 6 K. 2 Droryjeva panja komplet po 4 K. 1 eksportni panj komplet po 2:50 K. Cene franko Brezovice. Panji so jako dobro ohranjeni ter tudi lepo slikani. Josip Novak, Notranje Gorice pri Ljubljani. 2-1

Imam oddati več kg semena velike medene detelje, katera zraste do 1½ m visoka in daje od srede junija do konca avgusta čebelam bogato pašo in raste najrajši v slabi pešeni zemlji; da si jo lahko vsak nabavi, jo dam po znižani ceni à kg po 1 K 20 vin. Imam še tudi nekaj semena od čečorke (*Phazelia tanacetifolia*), ki daje tudi jako izvrstno pašo čebelam, in bi jo obenem z medeno deteljo priporočal; isto dam za nameček k vsaki pošiljati deteljnega semena. Naročila je nasloviti na: M. J. Prajnik, pošta Sinčavas, Koroško. 2-1

10 parov pekingskih rac proda Jakob Flis, Domžale. 2-1

22 panjev čebel, in sicer 15 kranjčev in 7 panjev nemške normalne mere, nadalje nove panji nem. norm. po 4 K 60 vin. ter seme od boreča proda Fran Vovk, Lesce. 2-1

Garantirano pristen ajdov med, zanesljiv pitanec, prodaja 5 kg v pločevinasti po-

sodi za 8 K, poletni med za 10 K. — Blaž Urbanič, čebelar na Šavnici, pošta Sv. Ana na Krembergu pri Cmureku, Štajersko. 2-1

Imam naprodaj 11 kranjskih panjev čebel. Čebele so zdrave in čiste kranjice. Cena po dogovoru. — Tomaž Plešič, Brezovica 2, Sv. Katarina, p. Medvode. 2-1

Prodaj 3 panji s čebelami, dva eksportna in enega gerstungovca. — Anton Premrl v Smihelu št. 21, p. Hrašče pri Postojni. 2-1

Trgovci s čebelami, pozor! Vse letošnje roje prodaj po zmernih cenah; prekupovalcem dovolim posebne cene. — Jožef Pečovnik, Ravne pri Šoštanju. 2-1

Večjo množino iztočenega medu z navedbo cene in množine kupi Fr. Oblak, Sv. Gregor, pošta Ortnek. Kupuje tudi čebelne voščine in vosek po najvišji ceni. 2-1

Jabolčna drevesca z dva metra visokim, lepim, krepkim deblom, štajerski mošancelni in kaselarce, cena komad l. vrste 1 K, II. vrste 80 h, iz lastne drevesnice. Nadalje dve deži za med iz brezovega lesa, vsaka drži 50 kg; cena 1 komad 8 K, ima na prodaj Tomaž Plohl, čebelar v Korčičah št. 12, pošta Sv. Tomaž pri Ormožu, Štajersko. 2-1

Kupim več sto panjev čebel v kranjskih panjih kar močče enotne mere, 100 panjev čebel v nemški normalni meri, polokvirjev 22'2 × 18'5 mm kakor tudi večjo množino eksportnih panjev s čebelami in v vsakem letnem času čisto-krvne kranjske matice. Ponudbe prosim kar močče zgodaj z navedbo cene na čebelarstvo Jan. Strgar, Bitnje pri Boh. Bistrici, Gorenjsko. 2-1

Kupim več rabljenih, dobro ohranjenih Znidaršičevih eksportnih panjev. — Ferdo Lavrinc, žup. v pok. Begunje pri Lescah. 2-1

Več sto lepih do krone 2½—4 m visokih akacij, sposobnih za drevorede itd., proda po 60 vinarjev Hinko Likar, Blanca pri Sevnici. 2-1

Društvena etiketa. Današnji številki je priložen obrazec društvene etikete za steklenice za med. Vsak bo rad priznal, da jo je slikar Gaspari res umetniško izvršil. Za letos se je nabavila samo ena velikost, že prihodnje leto pa se bodo omislile tudi manjše, če bodo čebelarji sploh posezali po etiketah. Kljub trobarvenemu tisku jih bo dobiti v društveni zalogi pri g. Ivanu Černiču, Ljubljana, Hrvaški trg 4, 100 za 3 K, z natisnjenim imenom 2 K več. Manj kot 50 komadov se ne razpošilja. Naj bi bilo letos toliko medu, da jih bode porabili vseh 8000, kar se jih je založilo.

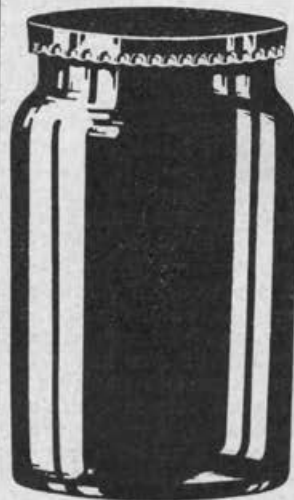
Nekdo je oddal na pošti v Rihembergu pri Gorici položnico z napisom: Upravništvo »Slovenski Čebelar«, Ljubljana, namesto svojega imena. Ker upravništvo ne ve sedaj, kdo je poslal dotično položnico, prosimo dotičnika, da nam to sporoči. Upravništvo.

Krasne društvene etikete za društvene steklenice za med

so ravnokar izšle in se dobe v društveni zalogi čebelarkega
orodja pri gosp. Ivanu Černiču, Ljubljana, Hrvatski trg št. 4.

Cena 100 komadov 3 krone, z natisnjanim imenom 2 kroni več.

Manj kot 50 komadov se ne razpošilja.

Kozarci za med

po $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ in 1 kg.

Slovensko čebelarsko društvo v Ljubljani
je odobrilo ter p. n. cenjenim čebelarjem toplo
priporoča od C. Stölzlnovih sinov na Dunaju
predloženi patentirani kozarec za med s
Sigma-pokrovom, kakršnega kaže slika. Za-
logo in prodajo je prevzel naš rojak in steklar
AVG. AGNOLA v Ljubljani
na Dunajski cesti. Orig. ceniki na razpolago.
Tu se dobe tudi steklenice za pitanje za
Žnideršičeve panji.

4-7

Pri naročilih se ozirajte na oglase v tem listu.

Cenik

Žnideršičevih, ameriških in eksportnih
panjev, potrebščin za izdelovanje panjev,
trčalnic (točil), posod in steklenic za prodajo
medu, umetnega satja in vsakovrstnega orodja
za čebelarstvo razpošilja zastoj Kranjska
čebelarska družba z om. z., Ilirska Bistrica.

Ustanovljeno 1852.

Krovec, stavbni, galant., okrasni klepar

Teodor Korn, Ljubljana

(prej Henrik Korn).

Telefon št. 229.

Brzjavi: Korn.

Zaloga angleškega in eternitnega
skrila, pat. L. Hatschek. **Ruberoid**.
Dvakrat zarezana in zapognjena opeka.
Opravlja vsa krovna dela, kritja s stre-
šno lepenko in lesnim cementom,
stavbna, galanterijska in okrasna kle-
parska dela. Postavlja strelovode. Vpe-
ljava vodovodov. Hišna in kuhinjska
oprava. Postekljena posoda. 12-12